

Как законно да си намаля данъците?

Наистина ли мога да си намаля законно данъците?

Да. Това е напълно постижимо. Можете да направите дарение или да изберете да внасяте лични вноски за доброволно пенсионно или здравно осигуряване. Съществува вариант и да си купите осигурителен стаж. Можете да си направите и застраховка „Живот“. Ако сте младо семейство и сте теглили ипотечен жилищен кредит, можете да намалите дължимите си данъци, но е необходимо да отговоряте на определени условия. Данъците си може да намалите и ако имате дете или деца под 18 г., както и ако сте родители или настойници на дете или деца с увреждане, които отново не трябва да са навършили 18 години. Намаление може да получите, ако сте с намалена работоспособност или през годината сте правили безкасови плащания при определени условия.

С колко мога да си намаля данъка?

С до 65%, ако дарявате, например. Сумата от годишните данъчни основи може да се намали с до 65% при дарение, ако са изпълнени определени условия. Тъй като доходите на физическите лица в България се облагат с единна ставка от 10%, това означава, че и дължимият данък може да бъде намален също с до 65 на сто при дарение. Иначе, в общия случай с колко ще се намали данъкът, зависи от вида на облекчението за дарение, което ще се ползва.

Много е важно е да се има предвид, че в сила от 01.01.2017 г., данъчните облекчения могат да се ползват, само когато нямате подлежащи на принудително изпълнение публични задължения към датата на подаване на годишната данъчна декларация.

Как се ползва данъчно облекчение за намалена работоспособност?

Сумата от годишните данъчни основи може да се намали със 7920 лв., ако сте лице с 50 и с над 50 на сто намалена работоспособност. За ползване на облекчението е необходимо да разполагате с влязло в сила решение на компетентен орган.

Намалението може да се ползва чрез работодателя (включително и месечно) или с подаване на годишна данъчна декларация за облагане на доходите на физическите лица до 30 април на годината, следваща годината на придобиването на доходите.

Колко ще спестя от данъци със застраховка „Живот“ или доброволно осигуряване?

Данъчното облекчение е в размер до 10% от сумата от годишните данъчни основи за внесени през годината лични вноски за доброволно здравно осигуряване и премии/вноски за застраховки „Живот“. Още с до 10 процента от сумата на данъчните основи може да се намали с внесените през годината лични вноски за допълнително доброволно осигуряване.

Трябва да знаете, че след изтичане на срока на договора на застраховката „Живот“ или ако си изтеглите парите преди изтичането му, натрупаната сума (без лихвите), за която сте ползвали данъчно облекчение, се облага с 10 процента окончателен данък при застрахователя. При получаване на суми след изтичане срока на договора, при дългосрочни застраховки „Живот“ (15 или повече години) – ставката на данъка е 7 на сто.

Окончателен данък дължите също и при получаване на внесените суми за допълнително доброволно осигуряване преди придобиване право на допълнителна пенсия, както и при прехвърляне на суми от индивидуална партида по партида на трето лице.

Подобно е условието и при обратно получаване на внесените суми за доброволно здравно осигуряване, без тези случаи, при които са възстановени разходи за здравно обслужване и предоставяне на здравни услуги и стоки при настъпване на предвидените в здравноосигурителните договори случаи. Окончателният данък тогава отново е 10 на сто.

Намаленията за застраховка „Живот“, за доброволно здравно осигуряване или за доброволно пенсионно осигуряване могат да се ползват чрез работодателя (включително и месечно), когато сумите са удържани от работодателя при изплащане на дохода от трудово правоотношение, или с подаване на годишна данъчна декларация за облагане на доходите на физическите лица до 30 април на годината, следваща годината, в която са направени вноските.

С купуване на осигурителен стаж мога ли да намаля данъците си?

Купуването на осигурителен стаж е друг вариант, от който можете да се възползвате, за да си намалите данъците по законен начин. За целта трябва да направите вноски, които се изчисляват върху минималния осигурителен доход за самоосигуряващи се към датата на плащане на вноските.

Осигурителен стаж можете да си купите за: времето на обучение, ако сте завършили висше или полувисше образование; времето, за което сте навършили възрастта за придобиване право на пенсия, но не Ви достигат до 5 години осигурителен стаж.

Облекчението се ползва с подаване на годишна данъчна декларация, като към нея се прилагат и копия на документите за направените вноски. Тези, които имат работодател към 31 декември на годината могат да ползват облекчението при работодателя, като за целта е необходимо в срок от 30 ноември до 31 декември да му представят копия на документите за направените вноски.

Ако направя дарение, мога ли да си намалия данъците?

Можете да си намалите данъците и като направите дарение. За да ползвате това данъчно облекчение, трябва да сте на трудов или граждански договор, да упражнявате свободна професия или да имате доходи от наем или друг доход, който се облага с данък върху общата годишна данъчна основа. Едноличните търговци ползват данъчно облекчение за дарения по реда и условията на Закона за корпоративното подоходно облагане.

Точно с колко ще си намалите данъците, зависи от това в полза на кого е дарението.

- До 5 процента от всички доходи на физическите лица се намаляват с дарения в полза на здравни или лечебни заведения, специализирани институции за деца, както и на домове за отглеждане и възпитание на деца, лишени от родителска грижа, на детски ясли, детски градини, училища, висши училища или академии, бюджетни предприятия, на регистрираните в страната вероизповедания, на специализирани предприятия или кооперации на хората с увреждания, на БЧК; на културни институти и читалища, комуни за лечение на паркозависими, УНИЦЕФ и др.
- С до 50 процента - ако дарението е в полза на Центъра за асистирана репродукция или Центъра „Фонд за лечение на деца“.
- С до 15 процента - ако направите дарение за културата.

Как да направя дарение за културата?

Ако сте решили да направите дарение за културата, ще си намалите сумата от годишните данъчни основи с до 15 процента. Меценатите могат безвъзмездно да предоставят помощ за произведения на изкуството (литературни,

публицистични, музикални, сценични произведения, филми, произведения на изобразителното изкуство, на архитектурата, на фотографията, изпълненията на артисти и др.).

Дарение може да се направи и за археологически проучвания, реставрация и консервация, свързани с опазване на културно-историческото наследство.

Облекчението се ползва само при годишното облагане на доходите чрез работодател (когато сумите са удържани от работодателя при изплащане на дохода от трудово правоотношение) или с подаване на годишна данъчна декларация за облагане на доходите на физическите лица до 30 април на годината, следваща годината, в която е направено дарението.

Необходимите документи за ползване на облекчението са копия на документи, от които да става ясно в полза на кого е направено дарението и че предметът на дарението действително е получен.

ВАЖНО! Общият размер на данъчното облекчение за дарения не може да превишава 65% от сумата на годишните данъчни основи.

Какво е данъчното облекчение за млади семейства?

Облекчението е предназначено за млади семейства, които са закупили жилище чрез ипотечен кредит. Данъчното облекчение позволява да се приспаднат от сумите на годишните данъчни основи лихвените плащания по ипотечния кредит. Приспадането означава, че със сумата, платена за лихви по ипотечен кредит, се намалява сборът от всички доходи на физическото лице, а не дължимият данък. За да се ползва облекчението, трябва да отговорят на няколко условия:

- договорът за ипотечен кредит да е сключен от Вас или от Вашият съпруг/съпруга, с който/която имате сключен граждански брак.

- договорът за ипотечен кредит да е сключен от Вас или от Вашият съпруг/съпруга, с който/която имате сключен граждански брак.
- поне единият от двамата съпрузи да не е навършил 35-годишна възраст към датата на сключване на договора за ипотечен кредит.
- ипотекираното жилище да е единствено жилище за семейството през данъчната година.
- облекчението може да се ползва за направени през годината лихвени плащания по първите 100 000 лв. от главницата. Към годишната данъчна декларация се прилага удостоверение от съответната банка за размера на направените през годината лихвени плащания по ипотечния кредит.
- Лицето трябва да представи писмена декларация от съпруга/та, че няма да ползва данъчното облекчение за същата година.

Данъчното облекчение може да се ползва само чрез подаване на годишна данъчна декларация.

Важно е да се знае, че данъчното облекчение се ползва до размера на сумата от годишните данъчни основи!

Данъчното облекчение за деца и данъчното облекчение за деца с увреждания едно и също облекчение ли е?

Данъчното облекчение за деца и данъчното облекчение за деца с увреждания са две различни данъчни облекчения, които могат да се ползват, както заедно, така и по отделно. Това означава, че родители на дете с увреждане, например, могат да ползват, както данъчното облекчение за дете с увреждане, така и данъчното облекчение за деца.

Данъчното облекчение за деца дава възможност сумата от годишните данъчни основи да се намали в зависимост от броя на децата: с 200 лв. за едно ненавършило пълнолетие дете; с 400 лв. – за две ненавършили пълнолетие деца; или с 600 лв. за три или повече ненавършили пълнолетие деца. Условието, при които е възможно да се прилага облекчението може да прочетете на www.nap.bg

Данъчното облекчение за деца с увреждания дава възможност сумата от годишните данъчни основи да се намали с 2000 лв. за отглеждане на дете с 50 или с над 50 на сто вид и степен на увреждане. Условието, при които е възможно да се прилага облекчението може да прочетете на www.nap.bg.

И двете облекчения могат да се ползват чрез работодателят, както и с подаване на годишна данъчна декларация.

Важно е да се знае, че всяко от данъчните облекчения се ползва до размера на сумата от годишните данъчни основи!

Кога може да се ползва данъчно облекчение за извършени безкасови плащания?

Данъчното облекчение за извършени през годината безкасови плащания може да се ползва, когато едновременно са налице следните условия:

1. през годината са придобити доходи, подлежащи на облагане с данък върху общата годишна данъчна основа;
2. сто на сто от тези парични доходи са получени по банков път;
3. извършените през годината безкасови плащания са в размер на 80 или над 80 на сто от размера на паричните доходи, подлежащи на облагане с данък върху общата годишна данъчна основа.

Данъчното облекчение е в размер 1 на сто от дължимия за годината данък върху общата годишна данъчна основа, но не повече от 500 лв.

Облекчението може да се ползва само с подаване на годишна данъчна декларация.

Допълнителна информация за ползването на данъчните облекчения можете да получите на телефона на информационния център на НАП 0700 18 700 на цената на градски разговор.